

DISSERTATIO
INAVGVRALIS IVRIDICA

IN
II. F. 45.

1788

706

17

QVAM
QVO ADITVS
AD GRADVM AC HONORES
I. V. DOCTORIS
SIBI PANDATVR
CONSENSV ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS
IN AVDITORIO IVRIDICO

DIE XXII. SEPTEMBRIS C1D13CCLXXXVIII

HORA X.

PVBLICE DEFENDET

AVCTOR

IOH. THEOPH. HENRICVS PIRNER
NEOMARCH. SOLDINENSIS,

TRAIECTI CIS VIADRVN,
E TYPOGRAPHEO APITZIANO.

DISSERTATIO
IN IURIS

II. E. 48

AD GRADUM AC HONOREM
I. V. DOCTORIS

CONSENSU ILLUSTRISSIMO AC
IN AUSTRO IURIDICO

DIE XXII SEPTEBRIS MDCCCLXXXVIII

AVCTOR

JOH. THEOPH. HENRICH'S PFINER

REGIM. CH. S. P. M. A. S. S. S.

TRINTEIUS WANDERLICH
P. THEOPH. HENRICH'S PFINER

ILLVSTRISSIMO
GENEROSISSIMO
DOMENO
IOHANNI HENRICO
a ZSCHOCK

POTENTISSIMO BORVSSORVM REGI

QVI EST

A CONSILIIIS INTIMIS AC SVMMIS

V I R O

TAM

MVNERVM DIGNITATE

QVAM

MERITORVM GLORIA MAXIME CONSPICVO

FIDELISSIMO PATRIAE CIVI

SVORVM NATORVM OPTIMO PARENTI

FAVTORVM OMNIVM PRINCIPI

MVSARVM MEARVM PRAESIDIO AC SPEI

CVI OMNIA DEBEAM FAS EST

DECORI NOSTRAE FAMILIAE
NOSTRVM QVEM GRATVLAMVR
AVVNCVLO MEO QVAM MAXIME COLENDO
CEV PATREM QVEM VENERATVR
CVIVS BENEFICIIS NON ORBVM SE SENTIT
HASCE STVDIORVM SVORVM PRIMITIAS

QVA

PIGNVS AC TESSERAM

GRATISSIMI ANIMI

AC

IN SIGNVM

PIETATIS OBSEQVIQVE FILIALIS

CVM

ARDENTISSIMIS VOTIS

PRO PERENNI TANTI VIRI INCOLVMITATE

OMNISQVE GENERIS FELICITATE

SVBMISSA ANIMI REVERENTIA

SACRAS CVBIT

DEVOTISSIMVS AC DEVINCTISSIMVS

IOH. THEOPH. HENRICVS PIRNER,

LECTORI BENEVOLO S.

Nos homunciones sic - fata fecus. —

Desiderio qui olim flagrabat, si in eo foret, per dissertationis inauguralis editionem ac defensionem, sibi ad gradus honoresque doctoris viam vt sterneret, palam faciendi, se non infautissimo sidere per quadriennium artis boni et aequi studio omnem nauasse operam, illum nunc spem animumque abicientem, vitaque adeo periclitatum, dura coegit necessitas, hasce pagellas publico submittere iudicio, quae non sine pudore dissertationis inauguralis splendidum nomen arrogare ausae sunt. Multum igitur quoque aberat, vt quid honoris nec non laudis, hisce ex pagellis ad me redundandae, affecta-

A 2

rem

rem ac quarerem, vt potius Facultatis illustris iuridicae commilitonumque aestumatis-
fimorum indulgentiam, qua tantopere dignus
esse mihi videor, implorare fas putauerim.
Honos cedat saluti, corporisque curae, va-
letudini consulere, iussuique medici dicto
audiens esse plus arridebat, quam laboribus
ac lucubrationibus, (quas eiusmodi prolixa
commentatio, quam ad exarandam animum
iam iam appuleram, necessario desiderasset),
praematurato fato ereptus, forsan succumbere.
Vela expansa igitur contrahuntur, stylus,
contra aduersarios iam acutus, hebescit,
sponteque infringitur, et quum semestri,
quod nos manet, cathedram publice ascen-
dere semel iuuat, angustia temporis pres-
sus, haec pauca, pluribus impar, solummo-
do disquisitioni publicae offero, vberiore
huius quaestionis excussionem ac defensionem
tam diu reseruaturus, animi quando
tranquillitas corporisque firmitas, secundior
vt aura studii aspires, patietur.

Si contigerit vasallum sine omni prole decedere, adgnatus, ad quem vniuersa hereditas pertinet, repudiata hereditate, feudum si paternum fuerit, retinere potuit, nec de debito hereditario aliquid feudi nomine soluere cogitur, sed de fructibus si quos reliquit, vt de iis debitum soluatur, quo tempore decesserit. (secundum quod supra (II. F. 28.) diximus), considerabitur. Vbi vere filium reliquit, ipse non potest hereditatem sine beneficio repudiare, sed aut vtrumque retineat, aut vtrumque repudiet, quo repudiato, ad adgnatos, si paternum sit, pertinebit; et licet alterum sine altero, retinere non possit, adgnatis tamen consentientibus, potuit dominus eum, si voluerit quasi de nouo beneficio inuestire; quo facto licet ei, repudiata hereditate, feudum tenere nullo onere ei hereditario imminente.

§. I.

Hic ille textus notatu dignissimus, ex quo illa nobilissima iuris clientelaris profecta est quaestio: *Quasnam obligationes ex allodio paterno filius, patri in feudum successurus, propterea subire teneatur, quod per II. F. 45. allodialis ac feudalis successio intuitu filiorum arctissimo coniuncta est vinculo?* Hoc in textu explicando ac interpretando qui desudarunt Icti, diuersimode hanc quaestionem, sapissime iam agitatum, multisque altercationibus vexatum, dirimere annisi sunt. Diuersis enim inutilibus subdivisionibus, lex quas ignorat, sentiel admittis, alter hanc, alter illam tuitus est sententiam, quarum quaedam magis, quaedam minus filios successores premit. Huic igitur controuersiae, doctorales honores capessurus, toto animo ac quam vberime me immiscere, in votis erat, quam nunc, scopo quum exciderim, solummodo breuiter attingere gestio; vnice expositionem textus huius veriore ac interpretationem, quae, nisi fallor, nondum auctorem est nacta, prorsus recentem, exhibiturus; potissimum vero sententias quorundam incudi subiiciam, in quantum alii iusto latius textus sensum extendere conati sunt, alii nimis angustis limitibus terminare studuerunt. Quod ut ita, ceu iuris cultorem decet, absoluerem, ea incessiua, quam illorum Ictorum equidem fugit schola, quos, silentibus legibus, iuris principia formare vel

po-

potius somniare tantopere iuuat. Peculiaribus scriptis hocce thēma praecipue tractarunt: CASP. ZIEGLER Diss. *de debitis ex feudo soluendis ad II. F. 45.* Viteb. 659. CAR. ADOLPH von BRAVN *Ob der Sohn das Lehn behalten und die väterliche Erbschaft fahren lassen könne*, (Erlang. gel. Anz. v. Jahr 752. No. 24. u. 42. SCHOTT *Iurist. Wochenbl. 4ten Jahrg. N. I.*) DANIEL NETTELBLADT Diss. *de successore ex pacto et prouidentia maiorum ad facta vltimi defuncti, licet eius heres sit, praestanda non obligato*, Hal. 764. CAR. CHR. LAPPE (Praef. AEM. LVD. HOMBERG zu VACH Dissert. *de patre vasallo liberis exheredatione vel inaequali feudi diuisione ne iure quidem Longobardico praeiudicante* Marb. 770. IVST. LVD. BECHT. BOEHMER Diss. *de filio vasallo successore in feudum*, Goett. 1778.

§. II.

Imum principium praemittendum.

Antequam vero ad verioris sensus determinationem laudati textus me accingam, necessarium ac ere visum est, duo iuris clientelaris principia praemittere, quibus meae sententiae defensio ita nititur ac subfulta est, vt, illis neglectis, me iudice, textus noster nec plene intelligi, nec solide explicari possit. Principium, procul dubio, principem quod tenet locum, illud sequens teneas: *Feudum semel pleno constitutum riteque acquisitum ad omnes primi inuestiti descendentes, dummodo successionis feudalis capaces sint, in infinitum tenore sanctionis Iuris beneficiarii*
secun-

secundum successionis ordinem, siue hic originem ex ipsa Legum immediata dispositione trahat, siue speciali Lege inuestiturae introductus sit, ita deuoluitur ac transit, vt hi iure quaesito et irreuocabili gaudeant a) simulac prima inuestitura peracta est.

§. III.

Huius propositionis veritate concessa, nemo non qui conceder, leuiter solummodo iuris feudalis pertinētus principiis, sequentia iure meritoque exinde deducere licebit consuetaria. Illum, feudi possessorem, vnquam circa feudum quicquid qui molitur, illis quod praeiudicio esse potest, aliquando quos manet beneficii feudalis vsus, suos successores laedere. Leges igitur, iustitiae qua custodes, eiusmodi conatus ac molimina vassallorum iniusta defendant, iisque nullo modo patrocinentur, necesse erit. Successio ideo, prima in inuestitura semel quae aut expresse placuit, aut quae introducta iure praesumitur, illa salua

a) Probatyr hoc Thema per 1. F. 8. Sequitur de successione feudi videre. Si quis igitur decesserit, filius et siliabus supersticibus, succedunt tantum filii aequaliter, vel nepotes ex filio, loco sui patris, nulla ordinatione in feudo manente et valente 11. F. 55. — hac edictali, deo propitio perpetuo valitura, lege sancimus: vt nulli liceat feudum totum vel partem vendere vel pignorare vel quocunq; modo distrahere, seu alienare, vel pro anima iudicare, sine permissione illius domini ad quem feudum spectare dignoscitur.

11. F. 31. ad eius petitionem admittuntur, qui quarto gradu sunt remoti ab eo, qui id acquisiuit, et etiam vsque ad infinitum.

1. F. 14. §. 1. — praedicti fratres vel nepotes per inuestituram patris et aui in beneficium succedunt.

11. F. 2. Proles enim feminini sexus vel ex feminino sexu descendens ad huiusmodi successum aspirare non potest, nisi eius conditionis sit feudum, vel eo pacto acquisitum. 11. F. 8. 11. F. 39. (§. seq. nor. b.)

salua ac illibata quolibet a possessore ita est relin-
 enda, omnis vt de illa mutanda ac transformanda dis-
 positio qua iniusta ac inualida ipso iure vt corruat;
 nulla quoque distinctione admissa, an dominus feu-
 di ipse, an vasallus, consentiente domino, illam mu-
 tationem *) vsurpare conatus sit, nec ne. Quod iu-
 ris nostri principium de successionis mutatione de-
 fendi ac tuitus sum, illud quoque toties patietur ap-
 plicationem, quoties de iactura siue totius beneficii,
 siue cuiusdam solummodo emolumenti, vlllo modo
 quae beneficium deterius reddidit, ille questus est, a
 momento primae inuestiturae, (licet tunc temporis
 adhuc nascituris annumerandus), iure qui potius
 erat quaesito, tunc in feudum succedendi, ordine
 successionis illum aliquando vocante.

§ IV.

Quae iuris principia nihilominus quoque
 tunc immutata applicanda erunt, etiamsi primus in-
 uestitus, prima inuestitura iam plene consummata,
 feudum repudiaret, ac de nouo, sub conditione mu-
 tandi ordinis succedendi, aliusque indolis, a domi-
 no vt inuestiretur, curaret. Quum enim (sec. antec.)
 primi inuestiti omnes descendentes, etiam nondum
 nati,

*) De casu quo, rei publicae salute id vrgente, vasallus immo
 absque domini consensu, principis auctoritate subnixus, no-
 uum succedendi ordinem introducere potest, iureque pollet, hoc
 loco non loquimur, partim quoniam hic de iure priuatorum so-
 lummodo agitur, partim quia iste casus in feudis priuatis, si sta-
 tibus provincialibus discedas, vix cogitari potest, ВОЕНМЕР
 Princip. I. F. §. 149.

nati, ex tempore, simulac prima inuestitura omnibus modis est absoluta, ius quaesitum ac irrevocabile, olim si ordo illos vocaret, in feudum succedendi, nati sunt; primi inuestiti renunciatio nil magis quoque operari valebit, illis refutationibus, quibus forsitan sequentes successores sibi suisque ut consulari cupiunt *b*). Non equidem me fugit, orbe in iuridico esse viros, quorum honori famaeque quid detrahere nunquam auderem, iura latioris ambitus primo acquirenti qui largiti sint, quam quae in successores cadere solent. Haec vero erronea sententia exinde originem trahere videtur, ea beneficia primo inuestito accepta ut referant successores, illius defensores dum volunt, quae tamen vni tenore ac primae inuestiturae beneficio ad omnes primi inuestiti descendentes redundarunt. Horum virorum castra recentes iuris nostri antistites adhuc qui sequuntur, discriminis non sat habuerunt rationem, quod inter *primum inuestitum* ac *primam* obuersatur *inuestituram*, quae utraque tamen pie ac caute a se inuicem sunt discernenda. Iniusta igitur, legibusque non subfulta ratione aeris alieni a primo inuestito conflati solutio successoribus iniungitur, ac mutatio succedendi ordinis, a primi inuestiti dispositione profecta, rata non esset habenda. ICRO enim est indignum, illumque dedecet, aequitatem quandam affectare, quae

a

b) II. F. §. Meliorem namque conditionem seu h. facere potest, deteriori vero sine domini voluntate, vel eorum agnatorum, ad quos per successionem pertinet, facere non potest II. F. 39. Alienatio feudi patris non valet, etiam domini voluntate, nisi consensuimus, ad quos beneficium quandoque sit reuersurum.

a legibus abhorret, iustoque durior erga alteram partem ut sit, quaeque desiderat.

§. V.

Idum principium.

Alterum quod in introitu meae dissertationis merito sibi locum vindicat iuris clientelaris principium, spectat indolem successionis feudalis ipsam, ubi Ictum imprimis rationem habeat oportebit: *Successionem in feudum esse successionem singularem, non vero hereditariam e), beneficiaque feudorum non titulo vniuersali sed singulari deferrri. Distinctius vero character singularis ac vniuersalis successionis potissimum eo quum nitatur discrimine, ut successor singularis certa solummodo iura, certaque tantum, eius, cui succedit, obligationes nanciscatur, in successorem feudalem illae quoque solummodo obligationes illaque iura deuoluantur necesse erit, quae feudo tam arctissime inhaerent, quilibet ut possessor seu successor, immo inuitis, ea subire teneatur. Heres autem seu successor vniuersalis iuris vniuersitate potitur, cuius naturae indolisque vteriori indagazione, ne tironem dum later, facile superfedebat. Contingere igitur non solum potest, sed quotidiana experientia quoque docemur, defunctos vasallos vtriusque generis successores ita relinquere, alii ut feudum qua successores singulares acquirant, alii e contrario qua heredes vniuersales in vniuersitatem iuris defuncti, cuius personam nunc quasi repraesentare videntur, succedant. Multum igitur abest, succes-*

B 2

fio

e) Confer *illustr. MADHNII System. I. R. P. IV. §. 3.*

fit vt feudalis cum successione hereditaria seu allodiali tenore legum feudalium coniuncta fit semperque cohaereat, vt potius (ceu ipse noster textus clare ostendit), successori feudali integrum fit, allodialis si successio forsan eundem quoque tetigisset, hereditatem allodiam repudiare, feudo salvo ac integro nihilominus retento.

§. VI.

His ex antecedentibus nunc pronò alieo proficiscitur illa conclusio: illas obligationes vnice cadere in successores feudales, quas antecessor iure illis, siue sint descendentes siue agnati, siue simultanee inuestiti, iniungendo ac obtrudendo par erat; successoremque feudalem qua talem nunquam teneri, aes alienum defuncti vasalli expungere, seu vt magis generaliter loquar, facta hereditaria nulla praestare. In euoluendo ceterum discrimine factorum feudalium ac hereditariorum ideo non amplius commorabor, ne criminis prolixitatis inutilis eadam reus, cuius ille certe me argueret, sanctae Themidis limina qui solummodo salutasset. Filii igitur, eodem iure quaesito et irreuocabili in feudum gaudentes, (§. 3.) qua successores feudales, de regula quoque illi obligationi obnoxii non essent, patris defuncti vasalli facta praestandi, aesque alienum constatum soluendi *d*), nisi illos per hereditatis aditionem qua allodiales successores hoc simul premeret afficeretque onus.

§. VII.

d) Conspirat HENR. COCCETI in Diss. de feudo hereditario mixto. Francof. ad Viadr. 1701. §. 9. et 31.

§. VII.

De successore ex pacto et providentia maiorum.

Haec, modo quae defendenda exhibui, solummodo tunc valent, si de eiusmodi successore quaestio agitur, in feudum, *ratione successionis, regulare* successuro. In feudis enim hereditariis, et quidem ratione modi hereditariis, alia iuris clientelaris valere principia, non est, quod moneam. Haec tenus igitur dicta quae sunt, tunc solummodo vim suam exerere debent ac applicari poterunt, *in successore, ex pacto et providentia maiorum*, ceu semel lectos loqui iuvat, succedentem. Qua vero denominandi ratione ego semper abstinebo, quaeque solummodo ideo consulto usus sum, tam, quo intelligerem, quam quo erroneae denominationi suffragium denegandi copiam nanciscerem. Hic enim usus loquendi, sit quoque quam maxime communis et tritissimus, non congruit ac respondet verbis, verborumque significationibus. Successionem eam, cuius beneficio *vassallus bonis potitus est, de quibus primus acquirens pro libero suo arbitrio disponere poterat* quidam 2) salutant *hereditariam*, ea vero, quae *largitur bona sub conditione restitutionis* secundum horum usum loquendi peruersum, audit *ex pacto et providentia maiorum successio*. Hac verborum significatione semel adoptata, distinguunt nunc feuda in hereditaria et pacto et providentia maiorum acquisita.

Alia

*) V. NETTELBLADT cit. diss. §. 1. *bona ex pacto et providentia maiorum vulgaribus o. ponit. Sed vulgaris bona etiam restitatio i obnoxii esse possunt, et po ius gentium essent opponenda v. c. fideicommissa familiae vulgaris et gentilitia.*

Alia ICtorum schola^{f)} alias hisce verbis subducendas cupit significationes, dum id feudum, *in quo successio feudalis obtinet ex pacto et providentia maiorum laudant, id vero ubi feudalis successio exulat, et cedere debet successioni legitimae hereditariae illorum, qui a primo acquirente descendunt, feudum hereditarium dicunt.*

§. VIII.

Continuatio.

Displicuit, displicet, semperque haec distinguendi et denominandi ratio propterea displicebit quod 1) intuitu prioris distinctionis restitutio si ex legum dispositione subeunda est, dici nequeat, hanc restitutionem per pactum et providentiam maiorum ordinatam contingere, quum immediata legis dispositio inconcinne et per sinistro sub nomine pacti et providentiae maiorum, prorsus ad illam non quadrante, usurpatur, 2) ita etiam, si restitutio legati vel fideicommissi iuris romani iniungitur et fieri debet, eadem ex pacto et providentia maiorum fieri dici posset, ne taceam, hanc, distinctionem non ita absolvere omnes modos, nulloque modo contradictorie opposita continere, ceu docet Logica sancta, per graue contra artis determinationis regulas sic ut peccarint ac impegerint iuris doctores, 3) feuda etiam hereditaria esse, cuius restitutione obstricti sunt vasalli, in quae ergo nomen feudorum hereditarium ideo solummodo cadere potest, iis quod restitutio est facienda,

f) GE. LVD. BOEHMER *Princ. Iur. feudalis*, §. 130. PÜTTMANN *Elementa Iuris feud.* §. 122.

cienda, quos successio hereditaria Iuris romani vocaret, non admissa sed sprete Iuris clientelaris sanctione. Quod vero 4) alteram ad distinguendi rationem pertinet, illa non secus vacillat ac claudicat priori. Vtraque enim laborat iusto ac vero diuisionis fundamento; ideoque non possunt non exinde generari falsae generis, male diuisi, species. Omnibus enim in feudis, vbi successio feudalis occurrit, vimque suam exserit huius successionis ordinem a legibus profectum esse, illisque originem debuisse, nullus infitias ibit, sed ambabus largietur. Hoc semel vos si iuaret, natales quod legum tenori debet pactum et prouidentiam maiorum nominare, quid impediabat, quo minus, haec loquendi peruersa methodus vos non tunc sequuta sit, alias doctrinas explicando si defudastis? cur, amabo vos! successionem iuris ciuiliis romani legitimam seu ab intestato non idem tribuistis nomen, quod ad aetatem successioni feudali palmas adeo quae eripit? hercle haec successio, Nov. 118 et 127. introducta, sicuti Iuris honorarii illa bonorum possessio eodem iure hanc denominationem sibi arrogare possent. Id cererum perlubenter largirer, quod quoque supra monitis (§. 2.) prorsus respondet, omnino verum esse si in prima inuestitura nullus alius succedendi ordo a domino et primo inuestito stabilitus fuerit, ordinem succedendi legitimum et ordinarium hisce placuisse censeret ac praesumi, sed, pace vestra, repetitionem non detrectans, sit dictum, incongrua, verborumque a sensu plane abhorrenti, vsi estis loquendi ratione; quod vt magis in oculos sese ingerat, ex vobis quaero, successio-

nem

nem legitimam, illo in feudo quae introducta est, quodque ideo *informis* feudi prae se fert indolem, quia praescriptio vicibus inueltiturae esse defuncta iuris clientelaris auctoribus videbatur, eamnam quoque hac denominatione splendida *ex pacto et prouidentia maiorum* dignam iudicabitis, an illius expertem ac quasi exsulem damnare, magis arridet? Meo igitur iudicio si quid ponderis inesset, secundum verborum propriam ac genuinam significationem, successio ex pacto et prouidentia maiorum ea solummodo recte donominanda est, quae non obtinisset, nisi tale pactum, talisque prouidentia maiorum, per quod illi quasi via strata est, aderat. Feuda igitur ea omnia, vestra sic dicta hereditaria, tam quod ad modum successionis, quam respectu personarum succedentium, et in genere feuda ratione successionis *irregularia* iure maiori hocce nomen *ex pacto et prouidentia maiorum* vsurpare ac sortiri possent, dum eiusmodi successio non obtineret, nisi legitimo ac communi successionis ordini per maiorum pacta, contractui feudali primaeque inueltiturae consilio et non sine prouidentia adiecta, derogatum esset. Sic eae dispositiones, quibus peculiarium bonorum species, fideicommissa scilicet introducta sunt, potiori iure, quae pacta et prouidentia maiorum laudentur dignae essent, idque non sine ratione, dum ordo communis eiusmodi per pacta plerumque sublatus est.

§. IX.

Mea explicatio textus II. F. 45.

Sat demonstratum (§. 3.) dedisse equidem puto, nullum successorem in feudum *qua talem* obligatum esse, facta ad defuncti vasalli praestanda, quae feudalia dici nequeunt, seu quae non eius sunt indolis, quaelibet vt possessor ea illa ita legitime suscipere polle-
ret, suos vt successores illis redderet obligatos. Ne filium igitur, tenore huius regulae generalis iurisque clientelaris principiorum fundamentalium, necessitas vigeret, facta patris allodialia agnoscendi. Huic vero regulae generali dispositione prorsus speciali, filiis quam maxime odiosa, derogatum esse, patet e textu nostro II. F. 45. legislatore enim iubente: *filius vt sine allodio ne feudum habeat, et vt allodii repudiationem feudi iactura ac priuatio ipso sequeretur iure; ergo vt filius aut vtrumque nanciscatur, aut vtrique renunciaret.* Medicinam quidem, sed quam vnicam huius iacturae quasi praebuit, si nimis forsan filio feudum arrideret, puta: vt recenti inuestitura, domino a facili petenda, noua ex gratia se inuestiendum ira curaret filius. vt nunc feudum respectu sui, de nouo inuestiti, naturam noui indueret beneficii. Allodii cum feudo arcta compages expressis textus verbis tam clare desideratur, nulla vt exantlatione vberiori indigere videantur, sed rationem quare legislator hocce filii iniunxerit, non eandem in medium protulerunt iuris nostri interpretes, quorum quidam tam sinistrae interpretati sunt, quorumque tantam discrepantiam inuenire licet; alii dum extensiuam fouerunt,

C

inter-

interpretationem, alii dum restrictivae suffragium tulerunt, ut oblitam densamque atra caligine sylvam ingredi hodie animus horreat. Quod ad me, huius sanctionis, II. F. 45. ratio et quae unica eo niti semper visa est, aes alienum ab ascendente contractum filius ut solueret, ne honori patris maiorumque suorum quid maculae aspergatur, sed illibatum saluumque illum filius sustineret g). Quicquid igitur qua defuncti aes alienum non spectandum, illud etiam filius solvere non tenetur, omniaque facta patris, quibus pater feudi mutationem ac deteriorationem molitus est, quaeque ad aes alienum, proprio in sensu contrahendum, non tendebant, filius qua inuolida ac iniusta, nulloque modo a se adimplenda, iure meritoque impugnabit, beneficium suum, patri quod non acceptum tulerat, quid detrimenti ex factis, iniuria ac forsitan temere susceptis, ut sentiret caperetque non passurus. E contra vero, quoties ex negotio quodam, intuitu feudi aut allodii suscepto, aes alienum contractum est, seu obligatio solummodo ita resoluti potest, ut quid aeris alieni sapiat speciem, toties etiam filii tenentur ex feudi fructibus haec debita solvere. Hinc si pater non solum extra omnem relationem ad feudum; sed etiam intuitu feudi v. c. propter servitutem feudo impositam, propter dationem feudi in emphyteusim, propter consensum in mutatum successionis ordinem qui alias obtineret, propter refutationem ac renunciationem, etc. quicquid accepit, filii illud reddere et aestimationem eiusdem praec-

g) confer CUYAC. ad hunc titulum, de BELVISO ad eundem et INTERGLIOMI tractatum.

praestare debent. Seruitutem ipsam vero feudo impositam, dationem in emphyteusin, renunciationem, mutatum successionis ordinem, feudi alienationem etc. filii agnoscere et ratihabitione confirmare non obstricti sunt. Soluta igitur eo, quod eas ob causas pater et maiores acceperunt, filius potius recte iureque facta haec maiorum, quibus ius suum quaesitum sublatum aut diminutum est, impugnabit. Hoc si filiis largiendum, si ad maiores lucri quid, suis de feudo ex dispositionibus redundauit, multo magis facta omnia maiorum, hi nil vicissim si nacti sunt, sed aut titulo gratuito mutationes de beneficio inierunt, aut citra conuentionem immo de feudo quid moliti sunt, respectu filiorum qua inualida ac nulla corruent.

§. X.

Argumentis prolata corroboratur sententia.

Aeris ad alieni, a patre vasallo contracti, solutionem nostri textus restringendam esse sanctionem, nulla que ratione aliorum ad patris factorum ratihabitionem esse extendendam, exinde nobis probatur, 1) quod compilator libri feudorum tam initio huius textus, quam in fine eiusdem expresse dixerit: *nec de debito hereditario aliquid feudi nomine soluere, licet ei, repudiata hereditate, feudum tenere, nullo onere hereditario imminente.* Debitum et onus hereditarium h. l. debitis ac oneribus feudalibus, aut a quocunque aut a certo feudi tantum possessore soluendis, opponi, admonitionis non indigebit. Feudi igitur coniunctio cum allodio in filiis manifeste debiti onerisque hereditarii paterni intuitu iussa est, haec ut vnica huius

nexus essent vincula. Filium igitur quasi adigere voluit legislator, aeris alieni solutionem ut subiret. Debitorum solutionem compilatorem quoque vnicui esse amplexum hoc in textu condendo, id fat ostendit, quod in parenthesis se ad II. F. 8. referat, fructusque secundum distinctionem ibi evolutam in aeris alieni solutionem esse impendendos innuat. Onus hereditarium hoc loco solummodo onus necessarium, cui dicitur, *h*), comprehendere, seu aes alienum, non vero onus hereditarium voluntarium (c. v. legata ac fideicommissa) simul amplecti, ex eo iam manifestum ac intellectu facile erit, quod onus paternum, seu quod patrem iam premebat illud laudaverim; cuius intuitu legata ac fideicommissa, quae ipse iniunxit restituenda, nullo iuris colore onera dici possunt; quippe quae quidem in iure hereditario si versamur, heredem qua necessaria obligatum tenent, respectu vero testatoris quam maxime sunt libera.

§. XI.

2) Quod compilator expresse de solutione debiti hereditarii ex feudo, seu ut inquit, *feudi nomine* facienda, solummodo locutus sit, non sine re eiusmodi sensus erui potest, obligationem defuncti allodiam, cui ex feudi fructibus ut satis fieret singuli omnesque fructus non sufficiunt, filium, in feudum successurum, non sequi. Si igitur v. c. pater titulo gratuito feudum refusasset, successioni pro se suisque renunciatis, servituteque feudum onerasset,

de
b) Praeceptoris doctissimi MADIHNII *Princ. Iur. Rom. P. IV.*
§. 201.

debitum et onus hereditarium paternum, id ventilare, haec ad dispositiones non quadraret, et dum feudi nomine filius earum adimpletionem subire non teneretur, nulli obligationi obnoxium ac reum iudicarem. 3) Quod haec dispositio II. F. 45. legem correctoriam singularem quidque priuilegii odiosi, continet. Recedit enim quam maxime a iure anteriori, cuius ex tenore filius integram hereditatem paternam repudiare, feudum vero ita acquirere poterat, vt nomine feudi ne quidem quid oneris ac detrimenti illum maneret. Recedit et quam maxime ab omni analogia, iurisque recentioris regula communi, quippe quod quam saepissime quasi inculcat, in feuda vafallos non vltimi vafalli gratia, sed primae inuestiturae beneficio semper succedere (§. 2. not. a.). Antiquioris igitur nostri iuris sanctione nil impediebat, quo minus non solum fratres sed etiam ipsi filii noua ex gratia inuestiti integra hereditate patris abstinerent, feudoque fruerentur. Correctoria igitur haec singularisque dispositio ultra casum correctum ac expresse definitum, vltraque verba expressa nulla ratione extendenda erat, sed potius ita explicent cordatos oportebat! Ctos, vt quam minime, quatenus verba ac legislatoris ratio finisque id patiuntur, a regula et dispositione ceterarum legum recedat explicatio, Hoc concessio, illa igitur interpretatio palmam ceteris vt eripiat meretur, qua filii quam minimis premuntur incommodis.

4) Quod ratio huius dispositionis, ceu, si non omnes, attamen plerique testantur et agnoscunt, illa esse videatur: honos vt patris a filiis conferuetur. Quum vero patris honos inde non laedatur, factum patris filii si impugnant, liberi quoque, dispositiones ascendentium irritas reddere conantes, nostri textus sanctionem non illudent. Nulla vero, me iudice, veritatis specie contendere potest, honorem paternum a filiis esse neglectum, spretumque, eas dispositiones de feudo ratihabere si detrectant, quibus pater liberis adeo suis, contra pietatis dulce officium, quid praeiudicii inferre ita molitus est, vt ne vicissim eiusmodi ex conamine quid lucraretur. Perspectu quoque quam difficillime semper erat, qui patris honos laedatur, si testamentum patris, quo successionem secus stabilire studuit, si alienationem feudi gratuitam, si seruitutem feudo titulo gratuito impositam, si refutationem feudi etc. quasi iniusta conamina liberi impugnant. Licet enim id quoque precaria solummodo ratione assumatur, dum opinione praeiudicata subfultum est, honorem patris inde quid laesionis esse sensurum, filius si expunctionem aeris alieni a patre constati non subiret, licetque vni- ce redoleat compilatoris erroneum ⁱ) arbitrium, hoc quoque omnia si darem, nonne magis expediret, errores semel radices qui egerunt, tantopere extirpare, quam res patitur, quam errores erroribus cumulare. Teneatis igitur, ambabus cedo, vos acquitatis lacte nu-

ⁱ) Vt recte id ostendit de BRAVN citat, Comment, (SCHOTT *Juristifch. Wochenblatt*, S. 7.)

nutriti iuris cultores, teneatis, quae vobis tantopere ad palatum videntur, sed ne iusto duriores erga filios vos praebeatis, velim. Cauetis, a via ne deflectatis iuris, leges interpretationibus vestris arbitrariis despiciatui dum habetis, neque eas sanctas cavillētis, quas interpretari gestitis. Denique 5) obligationem filiorum aes alienum patris expungendi eatenus iniunctam cupio, quatenus feudi fructus huic sufficiunt oneri, quae mea sententia plurimorum DD. quoque tulit punctum. Quaecunque igitur obligatio, fructus quae excedit, quamque ex fructibus adimplendo filius non par est, ea quoque non premet filium per II. F. 45. ex qua nunc rursus apparet, omni in relatione filios non eeadere patris heredes, sed tantum eatenus obligationes patris esse adimplendas, quatenus id, salva feudi substantia ex fructibus, eum in finem impendendis fieri potest. Reliquas igitur quod ad obligationes creditori non tenebitur filius.

§. XIII.

Quae ab aliorum sententiis recedit.

ICTorum *k)* igitur *l)* non adstipulatus sum sententiae, qui cupiunt, II. F. 45. initio intelligi debere

k) HARTM. PISTOR, *Lib. 2. Quaest. p. 1. qu. 2.* ROSENTHAL, *de feud. cap. 2. concl. 33. cap. 8. concl. 20.* CAR a KIRCHBERG *Discuss. de feudo ex pacto et pr. vid. et de feud. hered. c. 3. n. 80.* BERLICH *P. ad concl. P. 2. concl. 5. 55. 56.* Hanc sententiam etiam camerae imperialis saltem olim percursum referunt *Gail. Lib. 2. Obs. 204.* MYNSING *Cent. 3. O. f. 61.* SCHRADER *p. 7. c. 5. et alii.* Referunt eandem iam BITSCHIVS ad hunc textum. PISTOR *l. c. Merenda Controu. Jus Lib. 6. Cap. 15. de BRAVN l. c.*

bere de feudo antiquo, seu paterno, in fine autem legislatorem loqui de feudo *novo*; adeo ut filii, in feudum paternum succedentes, etiam eius hereditatem adire debeant, pater si id qua recens acquisi- uisset. Eorum vero sententia statim refellitur, quod in eodem orationis contextu dicatur, *quo repudiato ad agnatos, si paternum sit, pertinere*, et quod liberi, *consentientibus agnatis*, ex noua gratia inuestiti repu- diata hereditate absque onere hereditario sibi imminente feudum, nihilominus retinendi iure gau- deant. Illi 2) sententiae album ut adicerem calculum, quoque a me nondum impetraui, quae dispositionem huius textus, quatenus liberorum successionem respicit, de feudo solum, ratione modi, *hereditario* intelligendam esse autumat. Nam nec volam nec vestigium in textu nostro ut reperirem equidem mihi nondum contigit, sed persaepe legistori ob- truditur, quod ut verbis inesset, interpretes sinister auct. Potius, quod fugitiuo adeo oculo patet, expressè ait iuris beneficiarii auctor: *feudo a liberis repudiato, illud tunc ad agnatos perueniet* l), quod non quadraret, ac quam maxime incongruens esset, si de feudo hereditario, siue ratione modi, siue ratione personarum, sanctionem condere constituisset. Ut de cetero taceam, ius Longobardicum quasi ignorare feuda hereditaria, et II. F. 26. §. 23. solummodo de feudo lo- cutus est alienabili. Multo minus 3) nomen darem eorum m) castris, ita hunc qui interpretati sunt tex- tum,

l) BITSCHIVS PISTOR. *vid. locc. cit.*

m) Sic in Constit. Elect. Saxon. AVGVSTI part. 2. Const. 47. di- citur. *Nach gemeinen Rechten muss der Sohn des Vaters Erbe zu-*

tum, vt filius successor in feudum hereditatem quidem simul adire teneatur, et ita quasi ex contractu debita patris illum simul premerent, sed *atenus solummodo*, illis expungendis *quatenus* allodium sufficiat; adeoque filius beneficio inuentarii vt tantum adiret allodium, sibi prospiceret. Bona verba! filius legibus obtemperat, et sibi simul consulit. Praeclara mehercules interpretatio! nodum tricotum tam bene solutura. Filius legibus obtemperat, sed quomodo? omni vt destituantur ratione. Nonne enim creditoribus perinde erit, an a filio an ab alio? an a filio volente, an e massa concursus crediti sui solutionem sperare debeant, dum utroque in casu, ultra allodii vires frustra cum filio successore experirentur. Cur enim, quaero ex te, legislator! allodii cum feudo iussisti coniunctionem, successio filios si tangit? an forsitan iuris allodial's adeo expertus eras, vt fugeret te inutilem nunc tulisse legem. Creditoribus enim quod iuris feudalis beneficio larga manu indultum putas, illo iam dudum iuris civilis privati tenore gauisi sunt. Patrimonium enim allodiale debita si superant, ac excedunt, textus tuus benivolus quoque si non adesset, creditoribus cessurum, haec quem laterent.

§. XIII.

Modo, quas recensui sententias seu opiniones, nimis filios quae fouent, aliae excipiant, nimis, iusto-

gleich mit sein, da er die Lehnsgüter von ihm ererben will, und kann sich der Erbschaft nicht äußern, es sey denn feudum ex pacto, und er thue sich der Erbschaft mittelst eines gebührlichen Inuentarii unterfangen.

D

iustoque gravius filios onerantes ac prementes. Sunt enim iuris nostri antistites, defendere qui non erubuerint, per II. F. 45. indistincte filios esse obligatos, omnia patris facta ad praestanda, discriminis nulla ceterum habita ratione, haecce facta an feudum an allodium concernerent. Tam late si interpretandum esset illud privilegium filiis tam odiosum, tunc omnino filiorum intuitu successio feudalis cum haereditaria tam arte cohaereret, illa ut prorsus allodialis naturam induat. Huius sententiae defensores filii igitur obligationem obtrudunt, maioratum, primogenituram vel consensu patris introductam, vel per testamentum patris *n*) introducendam, habendi ratam. Ut filii acquiescant pater si illos exheredasset ac inaequalem feudi divisionem *o*) esset molitus, volunt. Seruitutes feudo impositas, usufructum nec non emphyteusin *p*) in feudo auctoritate patris constitutam, consensus filialis sequatur, iubent, et ut pau-
cis

n) GEORGE MELCHIOR DE LVDOLF de introd. iur. primogen. Part. spec. apb. 7. IO. II. G. L. BOEHMER Princ. iur. feud. §. 147.

o) IO. GOD. BAVER Diss. de Vasallo exheredante, (Lips. 729.) §. IO. G. L. BOEHMER in i summi nominis Principia I. f. §. 496. ed. 2. quem tamen recentiori in editione, ceu decet illam, quem non pudet erroris, ab hac recessisse sententia gaudio. Hanc opinionem ex instituto retrahit, CAR. CHR. LAPPE Diss. cit. §. 1.

p) G. L. BOEHMER illustr. Princ. I. f. nou. ed. §. 263. qui tamen sibi non constar, quum postea, §. 296. usufructum tantum valere in praedictum liberorum, si pater eos in tantum quod ad allodium honorasset. Neque silentio praeterire V. P. BOEHMERVM sibi ipse contradixisse, si sec. II. 45. si rum heredem patris enadere. contendit et §. 276. defendit, filium feudum a patre alienatum, soluto pretio, pater quod acceperat, retrahere omnino valere, ea scil. ut sibi visum est, ratione, quoniam in hoc retractu non tam de factis patris impugnantis, quam de iure sermo esset.

cis rem absoluam, omnia filialem pietatem pati, cupiant aduersarii. Denique 5) nec eorum 9) sententia mihi probatur, qui quidem paternas dispositiones, quibus successio, primae inuestiturae auctoritate quae valeret, interuertitur, ratione liberorum iam natorum qua inualidas ac in iustas declarant, horum si consensus deficeret; respectu autem liberorum, auctori vitali tunc temporis nondum qui frui erant, omnino ita eiusmodi dispositiones valere, putant, ut ad denegatam illorum ratihabitionem non sit attendendum; sed potius maiorum voluntas firma ac impugnata esset tuenda. Huius vero differentiae rationem terminumque medium me nondum perspexisse, ingenue confiteor. Nati enim ius suum successionis non debebant spiritui vitae, sed primae inuestiturae. Omnibus enim descenditibus primi inuestiti aditus ad feudum eo momento patebat, quo inuestitura plene peracta erat, nasciturus nunquam, quod ad ius ipsum, nato cedit, licet dem, illum quod ad actualitatem iurisque possessionem omnino illi cedere, aetatis respectu plerumque se priori. Nonne iuris romani analogiam consulere dum iuuat, quodammodo, similis quid distinctionis esset, huius iuris si quis artistes patris easdem voluntates vltimas, filios iam natos praetereuntes, qua inualidas ac inofficiosas tollendas declararet, quae validae intuitu posthuminum subsisterent.

D 2

§. XIII.

9) Pag. 72. Recens eius defensionem subiit inter ceteros SCHNAVBERTH Erläut. des Lehnrechts, 2te Fortsetzung, S. 487.

§. XIII.

Vni adhuc quaestioni, pauci quam tetigerunt, colophonem opusculo iam additurus, breuiter adhuc occurram. Filius in feudum volens, in hereditatem vero ob II. F. 45. quam maxime inuitus qui succedit, solummodo ea facta patris praestat, quae aeris alieni nomine venire possunt. Sat hoc demonstratum argumentisque non futilibus corroboratum esse, mihi equidem, omnia nisi me fallant, videtur. Sed nunc quaeritur. Si filius, ante successionem feudalem, actu illi delatam, sponte patris hereditatem adiisset, an nunc ipso iure ea facta quoque paterna agnoscere teneatur, quibus ius suum aut prorsus sublatum aut valde laesum est. Omnino quid speciei veri prae se ferre possit, filium, semel paternae hereditati sese qui immiscuerat, qua patris heredem spontaneum, omnia eius ad facta agnoscenda ac adimplenda quoque ita esse compellendum; vt v. c. pater quae acceperat, conferre deberet, et vt ad aui hereditatem, cui pater pro se suisque descendentibus reuinciauerat, adspirare non possit. Attamen a parte stare contraria magis ideo arridet, filius quod non eo consilio allodium a feudo separatum acquisiuit, vt illum, aliquando feudo si frueretur, vrgeat patris *de feudo dispositio*. Allodio quidem sese immiscebat hereditatis aditione filius, quasi igitur contractu facta paterna agnoscendi obligatio inita erat, sed catenus solummodo, quatenus allodium non feudum spectabant. Feudum igitur ac successio feudalis, ab allodio et successione allodiali pie ac caute separentur, mea huius sententiae defensoris
 multum

multum, interest. Mecum, quod miratus sum quoque consentit r) Schnauberth.

r) Erläut. des Lehnrechts, 2te Fortsetzung, §. 448. Note 3. S. 478. n. 6.

THESES CONTROVERSÆ.

- I. *Dominium vitale ac directum e iure eliminandum.*
- II. *Ius naturale rerum omnium ex notionibus non est deducendum.*
- III. *Non datur lex sine superiore.*
- IV. *Obligatio non recte definitur qua nexus motorum cum actionibus.*
- V. *Non assumendae res nullius iuris.*
- VI. *In feudo oblato vasallus non potioribus gaudet iuribus feudo dato.*
- VII. *Ius circa sacra negatiuum consecrarium iuris videtur territorialis.*
- VIII. *In doctrina de seruitutibus illum, qui confessoria experitur, a probationis onere absoluo.*
- IX. *Ius protimiseos ac retractus toto coelo differunt.*
- X. *Nego positiuas leges diuinas vniuersales.*
- XI. *Differentia moralitatis materialis ac formalis vt obseruetur, legislatoris potissimum solummodo interesse potest, quum saepissime coincidunt.*
- XII. *An recte contractus, qua pactum vestitum temporibus iam antiquissimis causam habens, definitur, dubio obnoxium videtur.*
- XIII. *Consecraria non determinant actionum moralitatem.*
- XIV. *Aequitate absteat Iureconsultum oportet.*
- XV. *Methodus demonstrandi caute in iure adhibenda.*

V I R O
 PRAENOBILISSIMO ATQVE DOCTISSIMO
 AMICO SVO DILECTISSIMO
 IOH. THEOPH. HENRICO PIRNER
 SVMMOS IN IVRE HONORES CAPESSVRO
 S. D. P.
 OPPONENS ORDINARIVS
 IOANNES FRIDERICVS KIRCHHEIM
 NEOMARCHICVS

Merito beati praedicantur omnes illi, qui itinere molesto peracto, palmam sibi praepositam attingunt. Respicientes enim cursum emensum, recordantes voluptatis, quam in singulis molestis atque periculis superatis fenserunt, denique laboris indefessi praemia accipientes, maxima animi voluptate et tranquillitate fruuntur. TV quoque carissime PIRNER! qui per quadriennium laurea Doctoris luris vtriusque cingi, studuisti, molestum sane atque inuium stadium percurristi, sed, de qua re ex animo gaudeo, TIBIque gratulor, mox omnia curriculi TVI academici-transilieris impedimenta, mox vultu sereno ex arduo a TE ascenso in viam pergressam respicere, istamque voluptatem sentire poteris, quam sentit viator si, via peracta, domum suam rediit. Mox denique Themis, quam semper cultu assiduo profecutus es Deam, eximiae TVAE diligentiae tribuet praemia splendida. Accipias haec bonis aibus, vitam felicem et ab omni calamitate remotam vsque ad cineres degas, meque in posterum amicitia TVA, cuius mihi Opponentis munus demandando egregium dedisti indicium, amplecti, mihi que fauere pergas. Vale. Scripsi Francofurti ad Viadrum, d. XVII. Septembris MDCCLXXXVIII.

DOCTIS-

DOCTISSIMO ET ORNATISSIMO
DOCTORANDO
IO. THEOPH. HENRICO PIRNER

FRID. HENR. LVDOVICVS CRAFFVNDER, OPPON.
NEOMARCHICVS.

Quum tot perficias et catenatos labores,
Perdere, heu! properas, quam fas est, largior vitam.
Nos TE, dum TIBI maturos largimur honores
Pro TVIS meritis, supremum carpere iter
Num videamus? Sic in publica commoda peccas.
Cur longis laboribus vis tua tempora, PIRNER,
Rumpere? et alteri seculo adimere fructus,
Quos sperat? — Mittas tabulas peccare verantes,
Quas his quinque viri sanxerunt, Imperatorum
Pontificum libros, annosa volumina iuris.
Reficias nunc vires! — Praemium grande laturus
Victor procedes mox opponentium, quos vis
Prosternit acrior TVA? curriculumque inibis
Ingenio dignum, quod gratulor non lauisse.
Sint TIBI fata, TE seruato, faustaque nobis:
Nil amaram, nilque sinistrum experiaris.

CANDI.

CANDIDATO AESTVMATISSIMO
 AMICO SVAVISSIMO
 IO. THEOPH. HENRICO PIRNER
 DIGNIFATES DOCTORALES CAPESSVRO
 S. P. D.
 GEORGE HENRICVS KIETER
 SOLDINENSIS.

Est TE in cathedra publicè stantem, et eruditissimam dissertationem, proprio Marte elaboratam, defendentem non videam; tamen summo afficior gaudio, quod ex intima, quae mihi Tecum olim intercessit, familiaritate puerilis nostrae aetatis, oboritur. Nihil mihi igitur optabilius vnquam contingere potuisset, nihilque iucundius, occasione hac exoptatissima, TIBI meum erga TE vnionem nunc testificandi. Et sane TVA amicitia esse indignissimus, hanc praeclearam animi mei erga TE propensionem significandi occasionem praetermitterem. Si in praesenti nonnulla erga me documenta amicitiae enarrare vellem, satis materia scribendi esset, sed silentio haec praetereo. Gratias itaque TIBI ago, quod me olim in numerum amicorum TVORUM recipere non recusaueris. Non potui igitur non, quin meis TE prosequar votis. Superfluum quoque esset, diligentiam tuam omnibus in doctrinis hic celebrare. Quis enim est, qui TVAM impensam assiduitatem ignoret? Paucis vero, sed ex intimo et haud fucato animi affectu profectis, TIBI gratulor. Summo numini pia vota precesque fero, vt per longum temporis spatium saluum et incolumem TE conseruet, efficiatque, vt non solum ex TVA eruditione vberimos percipere potes fructus, sed multis litterarum amantibus, aliquando vtilia praestare possis officia. Quod superest, adhuc rogo, vt ne amicitiae nostrae puerilis aetatis obliuiscaris. Vale mihi- que fauere perge. Soldini Idus Septemb.

VIRO

V I R O
NOBILISSIMO ORNATISSIMO
IO. THEOPH. HENRICO PIRNER

IVRIS VTRIVSQVE DOCTORANDO
CONSULTISSIMO DOCTISSIMOQVE

AMICO SVO

S. D. P.

IO. THEOPH. SCHVLZ
NEOMARCH, DROSSENSIS

Si qua artium liberalium maiora suis cultoribus afferre solet émo-
lumenta; tunc profecto reginam omnium scientiarum esse philoso-
phiam, neminem, nisi huius artis imperitum, qui ambiget, opinor.
Haec enim, quae originem suam ex ipsa natura trahit, optima selectis-
simaque nobis suppeditat media, quo facilius ac citius alias omnes
scientias addiscere valeamus. Omnium rerum natura cognita, quippe ab
immortali natura insculpta in immortalis intellectu, videtur eandem
esse hominum, legem, neque eorum ingenis excogitaram, nec scitum
aliquod populorum, sed aeternum quiddam, quod vniuersum mun-
dum regeret, imperandi, prohibendique sapientia. Homines igitur sua-
pse natura legibus mansueti, quam cogitationem Aristoteles ita exprimit:
ανθρωπος, ζωον ημερον φύσει: Tam natura quoslibet mortalium
legibus adstrictos obedire oportet; quod, vt Cicero ait: stirps omnis
iuris est natura. Nam in ea latent omnium mortalium regulae, re-
gum, ipsaeque Deum, ex quibus, si inter aequales ac potentiores
his oritur, ea diiudicatur. Si hancce stabilem scientiam rerum tene-
mus, seruata illa, (quae quasi delapsa de coelo est, ad cognitionem
omnium) regula, ad quam omnia iudicia rerum diriguntur, nunquam
vllius oratione victi, sententia desistemus. Sic ex philosophia leges atque
iura orta. Omnia haec vel maxime *Honorandus atque Colendus Domi-
nus Doctorandus*, Qui et summam in addiscenda Philosophia eiusque
viti — Iurisprudentiae — adhibuit operam. Quae cum ita sint, TI-
E BI,

BI, AMANTISSIME AMICE! maximum honoris culmen conscendenti, in summa deuotione meas offero gratulationes. Deus faxit, vt Votis TVIS, nonnunquam congruenter viuas, faxit, vt in optima sanitate longam viuas vitam, vt et modo TV aliis, literis vacantibus prodesse possis. Haec vota, haec desideria mea. Valeas! sis faustus atque felix, haud meique absens immemor. Traiecti cis Viadrum a. d. XXIII. Kal. Septembr. MDCCCLXXXVIII.

MONSIEVR ET TRES CHER COVSIN!

Duis-je saisir une occasion plus propre à VOVS manifester publiquement les sentimens de tendresse et de reconnoissance dont mon coeur est pénétré pour VOVS, et sur lesquels VOVS avez acquis de si justes droits, que la circonstance actuelle, destinée à récompenser VOTRE application et VOS talens? Non, je me ferois conscience de la laisser échapper. Vous savez, que de tout temps j'ai eu pour VOVS l'affection d'un frere et vous n'ignorez pas, combien ma joye fut grande, lorsque mon père, qui vous a toujours regardé comme son fils, en vous unissant à moi par des liens plus étroits, me fournit par là l'occasion de profiter de vos lumières. Soyez persuadé qu'il n'est personne au monde, qui se réjouisse plus que moi, des succès heureux dont VOS travaux vont être couronnés, et qui prendra un intérêt plus sincere à tout ce qui pourra VOVS arriver encore d'honorable. Conservez moi VOTRE amitié, et pensez, que rien au monde ne pourra jamais changer celle, que mon coeur VOVS a vouée à si juste titre. J'ai l'honneur d'être avec considération et l'amour la plus distinguée

MONSIEVR
ET TRES CHER COVSIN

Votre
tres humble Serviteur
et tres sincere Cousin
HENRY ALBERT de ZSCHOCK.

Frankfurt a. O., Diss., 1776-77

ULB Halle

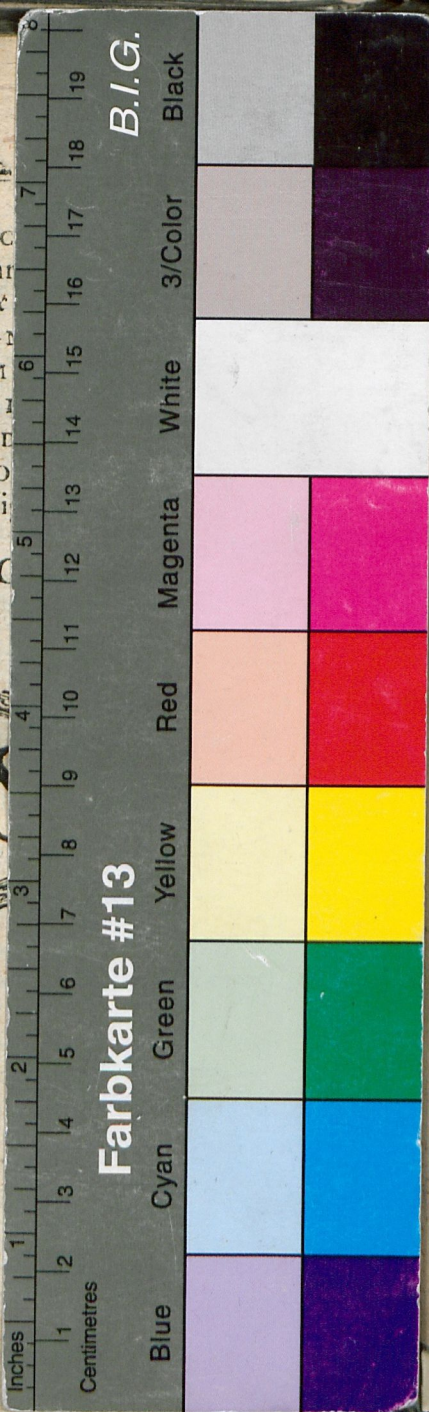
007 520 611

3

W18

DISSERTATIO
INAVGVRALIS IVRIDICA

IN
II. F. 45.

1788

706

17

QVAM
QVO ADITVS
AD GRADVM AC HONORES
I. V. DOCTORIS
SIBI PANDATVR
CONSENSV ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS
IN AVDITORIO IVRIDICO

DIE XXII. SEPTEMBRIS CIOIÖCCLXXXVIII
HORA X.

PVBLCIE DEFENDET

AVCTOR

IOH. THEOPH. HENRICVS PIRNER
NEOMARCH. SOLDINENSIS.

TRAIECTI CIS VIADRVN,
E TYPOGRAPHEO APITZIANO.